

Meie 12.06.2024
2-5/30_2024

Voliniku arvamus seoses soolise võrdsuse ja võrdsete võimaluste seaduse eelnõuga

Lugupeetud minister Riisalo

Tänan Teid, et olete läbivalt kaasanud võrdõigusvoliniku kantseleid soolise võrdsuse ja võrdsete võimaluste seaduse eelnõu aruteludesse ning ootate voliniku tagasisidet valminud eelnõule. Kinnitan, et olen valmis koostööks ja andma oma panust ka edaspidi.

Arvestades eelnõu eesmärki tõhustada võrdsuspõhimõtte edendamist ja võrdsete võimaluste saavutamist tõkestavate ühiskondlikest hoiakutest tulenevate takistuste kaotamist, toetan väga seaduse vastuvõtmist.

Seaduseelnõus pakutud regulatsioon lahendab ka senini esinenud probleemid kaitstavate tunnuste osas, avades kaitstavate tunnuste loetelu ning ühtlustades kohaldamisala. Samuti on oluline, et eelnõuga täpsustatakse sidusrühmadele pandud kohustusi. Voliniku senine praktika on näidanud, et kehtiv õigus võimaldab nende kohustuste erinevat tõlgendamist, mis on selgelt probleemiks ja takistab ühtse praktika kujunemist.

Oluline on ka, et eelnõuga suurendatakse voliniku pädevust ja volitusi, andes talle, muu hulgas, õiguse pöörduda isiku õiguste kaitseks kohtusse. See annab abivajajatele reaalse võimaluse oma õiguste kaitseks.

Alljärgnevalt toon välja olulisemad tähelepanekud ja soovitused:

1. Voliniku menetluse nähtavus:

Voliniku menetlus ei ole eelnõus piisavalt nähtav, mis võib raskendada inimeste arusaamist voliniku rollist ja pädevusest. 4 pt § 20 sätestab diskrimineerimisvaidlusi lahendavate isikutena kohus, töövaidluskomisjon ja õiguskantsler, samas § 21 sätestab ka mainitud isikutena võrdsusvoliniku õiguse nõuda tõendeid, kelle vastu on avaldus esitatud. Arvestades peatüki ülesehitust, jääb ebaselgeks voliniku funktsioon.

Ettepanek: Muuta voliniku menetlus normitehniliselt rohkem nähtavaks, et tagada seaduse paremini arusaamine ja voliniku rolli selgitamine diskrimineerimisvaidluste lahendamisel. Vahetada 4 ja 5 peatüki asukohad eelnõus. Eesmärk alustada ennetavatest meetmetest ja kohtusüsteemi koormamist ennetavast menetlusest.

2. Tähtaaja pikendamine § 30 lg 1 p 7:

§ 30 lg 4 sätestab, et volinik peab tegema otsuse arvamuse avaldamise keeldumise kohta kolme päeva jooksul, mis on liiga lühike aeg. See on liiga lühike aeg, et hinnata vaidluse perspektiivikust nt kohtus ja vajadusel küsida teiselt poolelt seisukohta. See võib põhjustada kiirustamist ja ebapiisavat kaalutlemist.

Ettepanek: Pikendada otsuse tegemise tähtaega § 30 lg 4, et tagada põhjalikum kaalutlemine ja täiendavate andmete kogumine.

Täpsustada, et volinikul on õigus teha esialgne hinnang ning esitada soovitused, tuginedes kättesaadavatele tõenditele ja asjaoludele.

3. Võrdsusvoliniku ressursid

Juhin Teie tähelepanu seoses võrdsusvoliniku pädevuse suurenemisega (eriti § 28 lg 1 p 5-6), mis omakorda tähendab töömahu olulist suurenemist. Seaduse rakendamise võimalikkuse seisukohalt on kriitilise tähtsusega, et volinikule tagatakse ka vastavad eelarvelised vahendid. Teen ettepaneku, et seadus jõustub § 28 lg 1 p 5-6 osas ajal, kui on tagatud rahalised vahendid seaduseelnõuga lisanduvate kohustuste täitmiseks.

Lugupidamisega

Christian Veske

Volinik

/allkirjastatud digitaalselt/